

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA DLA KLASY VIIIWYDAWNICTWO NOWA ERA „ŻYJĘ I DZIAŁAM BEZPIECZNIE”AUTORSTWA JAROSŁAWA SŁOMY

Lp.	Dział	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
1.	Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo	-definiuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces -wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli	– wymienia rodzaje bezpieczeństw a	– wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństw a państwa	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej	– definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej–wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeńst wa państwa
2.	Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych	– opisuje geopolityczne położenie Polski – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	–wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństw a we współczesnym świecie	– opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństw a Polski – potrafi podać przykłady misji pokojowych w których brali udział Polacy	- wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) – wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeńst wa Polski	– omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeńst wa Polski – potrafi omówić najważniejsz e cele głównych organizacji międzynarodowych do których należy Polska
3.	Źródła zagrożeń	- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń – wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom	– omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom	– wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce – dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia	poszczególne podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania	poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania
4.	Ostrzeganie o zagrożeniach i alarmowanie	– rozróżnia sygnały alarmowe	– wymienia rodzaje	-wymienia sposoby	– opisuje sposób	charakteryzuje działanie i

		– omawia sposób ogłoszenia i odwołania alarmów	komunikatów ostrzegawczych – wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze	przeciwdziałania panice	zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego	zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
5.	Ewakuacja	– wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie – rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne	– opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku – zna szkolną instrukcję ewakuacji	– uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych – omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	– opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji – rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji	– opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji – rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji
6.	Zagrożenia pożarowe	– rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej	– wymienia główne przyczyny pożarów – opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru	– opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego – omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole	– wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku – wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni	wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonącą na człowieku – wie jak się zachować podczas zapalenia oleju na patelni
7.	Zagrożenia powodziowe	– wymienia główne przyczyny powodzi i potrafi je opisać	– wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej – wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi – wymienia na czym polega ochrona przeciwpowodziowa	– planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej – uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do	– opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych – omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie przeciwpowodziowe, alarm	– opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych – omawia pojęcie: stan ostrzegawczy, stan alarmowy, dekontaminacja, pogotowie

				poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi –wie co należy zrobić w czasie ewakuacji	powodziowy	przeciwpowodziowe, alarm powodziowy
8.	Ekstremalne warunki pogodowe	– wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	– omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	– opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur	– potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu ekstremalnie niskich temperatur upałów wichur gwałtownych burz	– potrafi scharakteryzować zagrożenia i zasady postępowania podczas: intensywnych opadów śniegu ekstremalnie niskich temperatur upałów wichur gwałtownych burz
9.	Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie niebezpiecznych substancji chemicznych	– wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	– opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych – opisuje zagrożenia towarzyszące wypadkom	– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym na miejscu zdarzenia – wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia i stosuje tę wiedzę w praktyce	– opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR – omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny) – wyjaśnia znaczenie terminów, kolizja, katastrofa, wypadek	– zna system segregacji rannych TRIAGE
10.	Zagrożenia terrorystyczne	– definiuje pojęcie terroryzm – rozumie konieczność powiadamiania służb	– opisuje zasady zachowania się na wypadek: strzelaniny i	– opisuje zasady zachowania się na wypadek: ataku bombowego	– omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru	definiuje pojęcie terroryzm – rozumie konieczność powiadamiania służb

		porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	znalezienia się w sytuacji zakładniczej – zna główne przyczyny terroryzmu	☒ ataku gazowego ☒ otrzymania podejrzanej przesyłki – wymienia najczęstsze akty terroru		porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych
11.	Próba ewakuacja	-zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji	– rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej	-zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji	-prawidłowo wykonuje nakazane czynności – wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób	zna ogólne zasady postępowania po ogłoszeniu ewakuacji – rozpoznaje znaki ewakuacyjne, informacyjne i ochrony przeciwpożarowej – zna treść szkolnej instrukcji ewakuacji – prawidłowo wykonuje nakazane czynności – wykazuje troskę o bezpieczeństwo własne i innych osób – zachowuje spokój i opanowanie
12.	Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy	– wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” – określa prawny i moralny obowiązek niesienia	– wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego” – wyjaśnia znaczenie czasu podczas	– opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu	– wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu	– wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego

		pomocy poszkodowanym	udzielania pierwszej pomocy	zdrowia lub zagrożenia życia – zna główne stany nagłego zagrożenia zdrowotnego	podstawowy ch funkcji życiowych	w utrzymaniu podstawowy ch funkcji życiowych
13.	Postępowanie w miejscu zdarzenia	– demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych – zna numery alarmowe	– poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową – wskazuje sposób zabezpieczeni a się ratownika w kontakcie z poszkodowan ym	- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy – opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomny ch	– wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeńst wo: świadka, ratownika, poszkodowan ych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób	wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeńst wo: świadka, ratownika, poszkodowa nych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób
14.	Pomoc osobie nieprzytomnej	– wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” – ocenia stan świadomości poszkodowanego – umiejętnie stosuje folię NRC	– ocenia bezpieczeństw o miejsca wypadku – udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło– żuchwa) – sprawdza, czy poszkodowan y oddycha – wymienia objawy utraty przytomności – wymienia ogniwa łańcucha przeżycia	ocenia stan poszkodowan ego wg schematu ABC – układa poszkodowan ego nieprzytomne go, ale oddychająceg o, w pozycji bezpiecznej – wymienia główne przyczyny omdlenia – opisuje ogniwa łańcucha przeżycia	– wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomne j – potrafi przeprowadzi ć wywiad SAMPLE – zapewnia poszkodowan emu ochronę termiczną – wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB – udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia – charakteryzuj e objawy zwiastujące omdlenie	wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowy ch u osoby nieprzytomn ej – potrafi przeprowadz ić wywiad SAMPLE – zapewnia poszkodowa nemu ochronę termiczną – wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB – udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia – charakteryz uje objawy zwiastujące omdlenie

15.	Resuscytacja krążeniowo- - oddechowa	– wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności – stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO	– omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci – wymienia objawy NZK – zna przyczyny NZK	– definiuje pojęcie „resuscytacja Krążeniowo oddechowa” – przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej	– opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej – opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego – potrafi wykorzystać AED w praktyce – wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)	- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej – opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego – potrafi wykorzystać AED w praktyce – wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze)
16.	Apteczka pierwszej pomocy	– omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy	– wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: samochodowej turystycznej domowej	– proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia	– opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy	– opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy
17.	Tamowanie krwotoków	– stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran – bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający	– wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je – wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające – wie kiedy może zastosować opaskę uciskową	– wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) – demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa – potrafi wykonać opatrunek z ciałem obcym w ranie	- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna) – demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa – potrafi wykonać opatrunek

				– potrafi opisać pierwszą pomoc przy krwotokach	– potrafi założyć opaskę uciskową	z ciałem obcym w ranie – potrafi założyć opaskę uciskową
18.	Złamania i zwichnięcia	– zakłada temblak – podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie	– omawia zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa – wie jakie są typowe objawy złamania – zna objawy zwichnięć i skręceń	– wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie – opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa – wie jakie są rodzaje złamań	– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów – potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń	– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów – potrafi udzielić pomocy poszkodowanemu w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń
19.	Oparzenia i odmrożenia	– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny	–omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: oparzeń termicznych – wie jak postępować w przypadku zapalenia oleju w kuchni	– wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie – omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: ☒ oparzeń termicznych ☒ oparzeń środkami chemicznymi wychłodzenia organizmu i odmrożeń	proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci – wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu – zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować	proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci – wymienia czynniki sprzyjające wychłodzeniu – zna stopnie oparzeń i odmrożeń i potrafi je scharakteryzować
20.	Inne groźne przypadki	– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wypadkach: - zadławienia - zawału serca	-wie jakie są przyczyny: - zadławienia -zawału serca - udaru mózgu - napadu padaczkowego	– omawia objawy w przypadkach: - zadławienia - zawału serca - udaru mózgu	– omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:	– omawia i stosuje w praktyce sposób udzielania pierwszej pomocy w

		- udaru mózgu - napadu padaczkowego - ciała obcego w oku - zatrucia - tonięcia - porażenia prądem - ukąszenia - użądlenia	- ciała obcego w oku - zatrucia - tonięcia - porażenia prądem - ukąszenia - użądlenia	-napadu padaczkowego o ciała obcego w oku - zatrucia - tonięcia - porażenia prądem - ukąszenia - użądlenia	-Zadławienia - omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia - wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci - zawału serca - udaru mózgu - napadu padaczkowego o ciała obcego w oku - zatrucia - tonięcia - porażenia prądem - ukąszenia - użądlenia	- przypadkach : -Zadławienia - omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia - wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci - zawału serca - udaru mózgu - napadu padaczkowego o ciała obcego w oku - zatrucia - tonięcia - porażenia prądem - ukąszenia - użądlenia
21.	Zdrowie jako wartość. Zasady zdrowego stylu życia.	-definiuje pojęcie zdrowia i choroby.	-wymienia zachowania prozdrowotne oraz szkodliwe dla zdrowia	-wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na te zależne i niezależne od człowieka, określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu.	-opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, krótko i długofalowe, analizuje i ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem.	-proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne działania sprzyjające jego funkcjonowaniu w środowisku.

22.	Choroby cywilizacyjne	-wymienia główne choroby cywilizacyjne.	-zna przyczyny chorób cywilizacyjnych	-wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie i zna sposoby jego zapobieganiu.	-proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu, omawia objawy depresji, anoreksji, uzależnień behawioralnych.	-stosuje znane metody zapobiegania chorobom cywilizacyjnym, proponuje nowe metody, jest dobrym przykładem.
23.	Komunikacja interpersonalna w trosce o zdrowie.	-omawia znaczenie prawidłowej komunikacji interpersonalnej.	-wyjaśnia znaczenie terminów: komunikacja werbalna i niewerbalna.	-zna najczęstsze zakłócenia w komunikacji interpersonalnej oraz bariery komunikacyjne.	charakteryzuje strefy dystansu komunikacyjnego, buduje komunikaty asertywne.	-odmawia stanowczo i z zachowaniem wysokiej kultury, proponuje rozwiązanie spornych kwestii zgodnie z zasadami negocjacji.

Uczniowie z orzeczeniem o kształceniu specjalnym w normie intelektualnej realizują podstawę programową z uwzględnieniem dostosowań do ich możliwości.